

De Staten der Nederlandse Antillen

PENSIOENSYSTEEM IS NIET GEZOND

Overschakeling eist fl. 20 miljoen ineens

De voltallige aanwezigheid van het regeringscollege (uitgezonderd Minister Lampe, die in Nederland beproefingen voert) en in bijzijn van 'n schare adviseurs (de heren Scholten, Van der Made, Van Haaren, Van Boven en Van As) op de Statenvergadering van gisteren deed een avond vol debatten verwachten. Dat kwam echter niet uit. In feite werd het de kortste vergadering sinds het Statencollege in nieuwe vorm optreedt.

f. 150.000.- gestort in reservefonds

Van dat college waren deze avond niet aanwezig de heren Eman, Geerman, Werleman, Römer en Rosario. Laatstgenoemde omdat hij ontslag gevraagd heeft uit het statencollege, in welke vacature nog gisteravond werd voorzien. Een daartoe benoemde commissie keurde de geloofsbrieven van de heer O. R. A. Beaulieu als opvolger van de heer Rosario goed.

De ontslagaanvraag van het voormalig lid Rosario, het ontwerp ouderdomsvoorziening en het verslag van de eerste groep Statenleden die eind Februari, begin Maart de Bovenwinden daarbuiten vormden de belangrijkste ingekomen stukken. Daartoe behoorde eveneens een request van een aantal Curaçaose landbouwers, koopsters en wederverkoopsters die gebruik maken van de gouvernementen markthallen. Dit request verzoekt een ingrijpen van de regering „in de onhoudbare toestand dat vreemdelingen, eveneens in de markthallen en tevens daarbuiten, zelfs op Zon- en feestdagen langs de deuren gaand, waren verkopen tegen lagere prijs dan de requesterende. Dit maakt het handelen voor deze groep onmogelijk, hetgeen weer resulteert in het niet kunnen afbetalen op voorschotten door het gouvernement verleend". Het request werd naar de 1ste en 3de vaste commissie verwezen.

Na een korte schorsing van de vergadering gedurende welke de geloofsbrieven van de heer Beaulieu werden onderzocht en in orde bevonden, ging een aantal adviezen der commissies zonder op of aanmerkingen de deur uit.

Als derde agendapunt kwam de ontwerp landsverordening tot wijziging van het Curaçaos Verlofreglement 1946 in behandeling.

De heer Braam kwam met een initiatiefontwerp, d.w.z. hij diende een nota van wijzigingen in met het ver-

zoek deze in een aparte landsverordening te verwerken om het onderhavige ontwerp geen verdere vertraging te laten ondervinden. Standaat de vergadering verzocht en kreeg hij wijzigingen in het voorliggende ontwerp, een tweetal schrappingen waarvoor in het initiatiefontwerp een nieuwe regeling is getroffen. De vergadering ging met deze gang van zaken accoord.

Agendapunt vier betrof een wijziging van de landsverordening van de 17e September 1954 tot vaststelling van de begroting van de Nederlandse Antillen voor 1954, de 2e aanvullende begroting 1954.

Op artikel 41492 hiervan werd een amendement ingediend door de heer Van der Hoeven met het verzoek de uitkeringen aan het Algemeen Reservefonds met een bedrag van 200.000 te verhogen. De toekomstige bestemming daarvan zou het Algemeen Pensioensfonds moet zijn, daarin gestort ter compensering van de financiële lasten, voortvloeiend uit een gedeeltelijke incorporatie der duurtetoelagen in de bezoldigingen. Op de 2e aanvullende begroting 1953 werd voor dit doel bereids een bedrag van 2 ton gereserveerd en de heer Van der Hoeven kon in zijn toelichting op het onderhavige amendement dan ook terugrijpen op zijn betoog van destijds. Hij maakte uitvoerig gebruik van een destijds door dr. Dupuis uitgebracht wetenschappelijk betoog. De lasten, die bij de huidige regeling op het land drukken zijn te hoog. De helft komt uit de begroting, de helft uit het Pensioensfonds. In een gebied met een labiele economie een dergelijke constante last ongedekt laten is onverantwoord. Voor een totale dekking zou naar schatting van dr. Dupuis 20 miljoen nodig zijn hetgeen voor de Antillen natuurlijk onmogelijk is op te brengen (de gehele begroting be-

loopt 30 miljoen). Er moet echter iets gedaan worden. Ook minister Plantz erkende dat destijds en hoopte de regeling te kunnen laten ingaan op 1 Januari 1955. Dat is niet gebeurd. „En daar staan we nu", constateerde de heer Van der Hoeven. „Het pensioensysteem is niet gezond. Overschakeling eist een bijdrage van 20 miljoen ineens. Dat is onmogelijk. Gedeeltelijke incorporatie der duurtetoelagen in de pensioenen is echter een tussenweg. Het is wel teleurstellend te ervaren dat dit reeds in 1952 is gezegd, in 1953 wetenschappelijk herhaald, in 1954 door de regering erkend onder toevoeging dat men voor dit uiterst moeilijke probleem op 1 Januari 1955 een regeling getroffen hoopte te hebben en dat het in April 1955 nog niet is verwezenlijkt. Hoe sneller dit gedaan wordt, hoe sneller de betrokkenen, de amtenaren zelf meewerken opdat niet de gehele Antillen dit meer voor de amtenaren behoeven op te brengen".

Waar de begroting weer een halve saldo van 2.5 ton aanwees meende de heer Van der Hoeven dat het nuttig zou zijn in ieder geval opnieuw 2 ton te reserveren. In de verwachting dat de regering inderdaad een definitieve oplossing zal treffen. Waar de begroting bovendien pas eind Maart van dit jaar geheel gereed kwam meende hij te mogen aannemen dat deze zo zeker is opgesteld dat er geen overschrijdingen groter dan 50.000 gulden meer mogelijk zijn. Zou de regering het amendement niet overnemen dan bleef de 2.5 ton renteloos liggen tot 1957, als het weer op de begroting te voorschijn zal komen. Daarom drong hij nogmaals aan op overnemen van het amendement en storting van de 2 ton in het algemeen reservefonds niet het etiket zoals in het amendement omschreven.

De regering had echter al gezegd het amendement niet te zullen overnemen en dit bracht de heer Gomez tot de vraag „waarom niet? Wil de regering het rapport Dupuis niet volgen? Is de regering van mening dat zij een speling van 2.5 ton toch nog nodig heeft?"

Op 11 April bezoek van nieuwe U.S. Navy tanker

SAN NICOLAS. — Een splinternieuwe tanker van de Amerikaanse Marine zal op 11 April de haven van San Nicolas binnenlopen. De „Mississinewa" n.l. die pas in Januari van dit jaar in gebruik is genomen. Het schip zal 29 officieren aan boord hebben en 245 lager geplaatsten. De waterverplaatsing is 40.000 ton, terwijl de totale lengte 635 voet is. Voor zover thans bekend is zal het schip in de nacht van de twaalfde weer zee kiezen.

Na jarenlang experimenteren met duizenden Aziatische rijstsoorten en kruislingen daarvan zijn geleerden van de Food & Agriculture Organization (F.A.O.), een onderafdeling van de Verenigde Naties, er in geslaagd een rijstsoort te kweken, die twee maal zoveel opbrengt dan de tot dusverre gangbare soorten. De proefnemingen werden voornamelijk verricht in Cuttack, India. Hier zien wij hoe in dit proefnemingscentrum de rijst microscopisch wordt onderzocht. Volgens F.A.O. rapporten is rijst het volkvoedsel voor meer dan de halve wereldbevolking.

Premier Jonckheer antwoordde. „De regering ondersteunt het principe van het amendement, niet het bedrag. Dat wil zij terugbrengen tot f. 150.000". Met de erkenning van het principe kon de vergadering zich verenigen, de heer Van der Hoeven daarenboven met de 150.000 gulden.

Min of meer van de hoofdweg af-tredend kwamen daarop nog enkele kleine vraagstukken ter sprake, waaronder het vliegveld Bonaire (debat over het paraisieren der kosten op de landsbegroting werd verschoven naar de begrotingsbehandeling 1955), het opvoedingsgesticht voor meisjes (op-

Zal het B.C. nog dieren voor een dierenpark aankopen?

SAN NICOLAS. — Naar de heer G. A. Imambaks, organisator van de dierenparktentoonstelling in San Nicolas ons mededeelde, mag hij niet klagen over gebrek aan belangstelling voor zijn expositie. Sedert het moment, dat de Gezaghebber, mr. L. C. Kwartiz in gezelschap van o.a. de nieuwe commissaris van politie, mr. H. C. Willemssen en de vroegere wnd. commissaris C. A. de Jager, afgeloopen Zaterdagmiddag om vijf uur de tentoonstelling opende, is er een constante toevloed van bezoekers geweest. Zondag waren er ongeveer 150 mensen.

Noch de Gezaghebber, noch een van de andere heren — ook dokter P. Sutmoller, hoofd van de Veterinaire Dienst kwam een kijkje nemen — hadden enige klacht geuit.

Mr. Kwartiz had medegedeeld, dat er binnenkort mogelijk iemand namens het B.C. een bezoek aan de show zou komen brengen en met de heer Imambaks de mogelijkheden van aankoop van enkele dieren voor Aruba zou bespreken.

Van particuliere zijde is er reeds belangstelling getoond voor de aankoop van aapjes en zelfs een slidderaal.

Heden hebben de kinderen van de Imelda Hof met hun zusters een gratis bezoek aan de tentoonstelling gebracht.

B.C. van Curacao op bezoek

ORANJESTAD. — Gisteren bracht het Bestuurscollege van Curacao een bezoek aan de Arubaanse collega's. Deze bezoeken vinden een maal per maand plaats, waarbij de B.C.'s afwisselend bij elkaar op bezoek komen. Er werden enkele gemeenschappelijke problemen afgehandeld, waarna in het Strand Hotel de lunch gebruikt werd. Met het middagtoestel van de KLM vertrokken de mensen van Curacao weer.

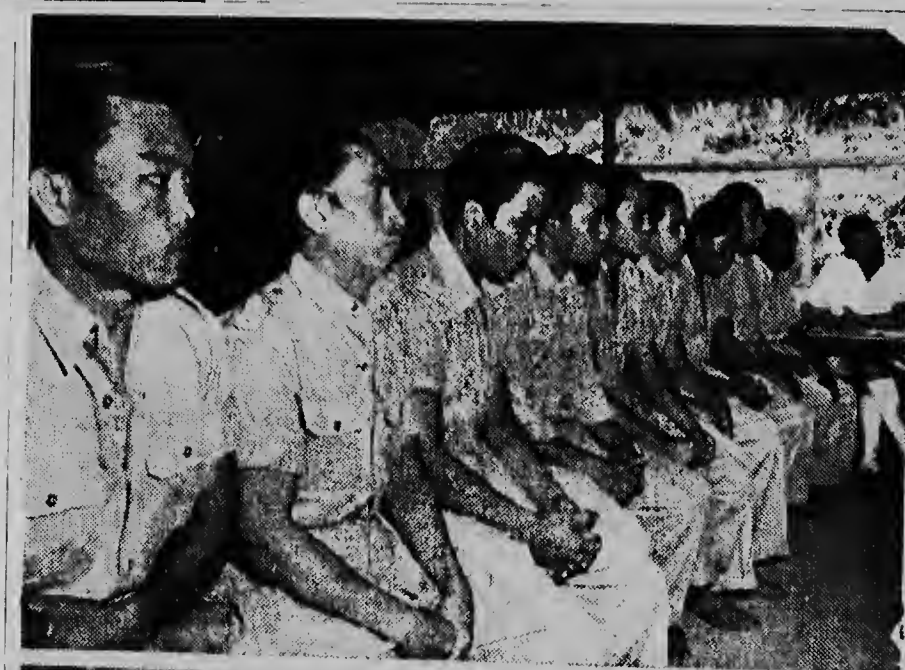
merking van mr. Van der Meer dat wanneer de regering in zee gaat niet de personen die zij thans op het oog heeft, de beslissing voor 1 Juli van dit jaar valt) en de Antilia. Wat het laatste betreft waren er enige vragen van de heer Gerharts over de inventaris van dit schip, waarover in het contract niet gerept wordt en over het feit dat het schip reeds in dok is geweest om opnieuw geschilderd te worden. Minister Van Romondt noemde de snelle aflevering oorzaak van een fout door regering en reder gemaakt om niet te controleren of de verflaag onder de waterlijn in goede orde was tijdens de overdracht. Verhaal op de recente onkosten (f. 1.950 voor beide partijen) is niet te maken.

De heer Braam vroeg nog aandacht van de regering voor het feit dat het overgrote deel van de bemanning van het schip uit Brits West-Indië zou bestaan. Liever zag hij hier werkloos, Curaçaos oud CSM-personeel. De minister beloofde deze aandacht. De heer Gomez waarschuwde niet te gul te zijn met die toezegging, omdat een ander contractueel met de reder geregeld is. Tegen tien uur kon voorzitter Yrausquin de vergadering sluiten.

Resultaten van de muziekexamens gehouden op de Noord

ORANJESTAD. — Kort geleden heeft de Arubaanse Muziekschool op de Noord examens afgenomen, die de volgende resultaten afwierpen:

PIANO: F. Edwards A.I., J. Tremón A.I., A. Kelly A.I., J. Kelly A.I., J. Raymann A.I., P. Raymann A.I., R. Raymann A.I., G. Farro A.I., Th. Semelcer A.I., A. Erasmus A.IV. GUITAAR: I. Dijkhof A.I., R. Tremón A.I., A. Figaroa A.I., U. Perez A.I., P. Franken A.I., C. Tromp A.I., P. Flannegyn A.I. VIOL: E. Wolff, A.I.

Op 10 Mei 1953 landde bij het kustplaatsje Werpigang nabij Fakfax op Ned. Nieuw Guinea een groep Indonesische infiltranten van 19 man, waarvan drie man, onder wie de commandant, na het eerste treffen sneuvelden. Op 9 October 1954 veroordeelde de landrechter van Hollandia de 16 overgeblevenen, die door medewerking van de bevolking spoedig konden worden gegrepen, tot gevangenisstraffen tussen twee en zes jaar. Negen van hen (bovenste foto) tekenden hoger beroep aan. Tijdens een openbare zitting in Hollandia bekrachtigde de Raad van Justitie kortgeleden evenwel het vonnis van de landrechter t.a.v. deze personen, hier gefotografeerd tijdens de laatstgehouden gennemde zitting. Foto onder: Mr. H.M. Vrijheid, president van de Raad van Justitie leest het vonnis voor (midden - met bril).

„Tradewind" bezocht -voorlopig?- voor het laatst Aruba

Of het schip het komend seizoen zal terugkeren staat nog niet vast

ORANJESTAD. — De „Tradewind" bracht, wij meldten het reeds in onze editie van gisteren, 154 passagiers op Aruba. Zondagavond kwam het schip al, enkele uren eerder dan verwacht werd. Zodoende kregen de passagiers gelegenheid nog iets van Oranjestad bij avond te zien, waarvan vrij druk gebruik gemaakt werd. In de morgenuren van gisteren was het een fleurig gezicht de toeristen door de straten van de stad te zien lopen.

Aan boord van de „Tradewind" bevond zich eveneens de vice-president van de Caribbean Atlantic Lines, eigenaresse van het toeristenschip, de hr. L. Archer. De heer Archer voerde in de ochtenduren gesprekken met de agent van het schip op Aruba, de fa. S.E.L. Maduro & Sons (Aruba) Ltd en gebruikte omstreeks het middaguur de lunch in het Strand Hotel. Deze lunch werd hem door de overheid aangeboden en de heren G. de Veer, voorzitter van de Kamer van Koophandel, C. H. Whitfield, voorzitter van de Vereniging van Handelaren, C. C. Weyer van het Toeristenbureau Aruba, Ch. J. Neme, en P. Wurtz van het onvangstcomité dat indertijd opgesteld werd ter begroeting van de „Tradewind" en R. van Hoorn, chef van de afdeling Financiën, die zich heeft beziggehouden met het stimuleren van de productie en verkoop van huisvuilsouvenirartikelen, zaten mede aan. Omstreeks half twee vertrok de „Tradewind" weer.

Zoals wij eerder schreven was het de laatste keer, dat de „Tradewind" voorlopig Aruba zal aandoen. Of het schip het komend seizoen Aruba weer in zijn vaarplan zal opnemen is nog steeds niet beslist. Het bezoek van de heer Archer had onder meer ten doel besprekingen hierover te

voeren. In hoeverre men er echter in geslaagd is zoveel belangstelling te wekken, dat het schip weer terug zal komen is niet bekend.

De heer Archer heeft zich tenminste tot niets verplicht en geen toezeggingen gedaan. Dit is ook in te denken, daar eerst een overzicht van het geheel gekregen zal moeten worden, alvorens de directie van de maatschappij bepaalt welke havens het schip in de toekomst zal gaan aandoen. Wij hopen slechts, dat Aruba in het komend seizoen niet voorbijgevaan zal worden.

Geslaagd voor examen radiotelegrafist

ORANJESTAD. — Het examen ter verkrijging van de bevoegdheid om als radiotelegrafist aan boord van vliegtuigen op te treden, dat op 24 Maart j.l. werd afgenomen heeft tot resultaat gehad, dat van de dertien kandidaten er twaalf zijn geslaagd, n.l.

- A. W. Strang,
- R. E. South,
- A. F. Smith,
- B. Teagle,
- J. A. Richardson,
- A. Gottlieb,
- F. H. Himes,
- M. de Ridder,
- C. R. Greene,
- E. M. Johnson,
- W. M. Chaudoin,
- D. L. Bailey,

Bovenvermelde deelnemers zijn allen sportvlieger en lid van de Aruba Flying Club. Deze voortvarende Ae-

Twee officieren van de Mariniers vielen uit oude Buick

SAVANETA. — Twee officieren van het kamp Savaneta reden Zaterdagmiddag in hun oude Buick nabij Pos Chiquito. Op een gegeven ogenblik geraakte de schicht, waarschijnlijk door de gladde weg of gladde banden van de rijbaan en een forse ruk aan het stuur om de wagen weer op het rechte pad te brengen had slechts de averechte uitwerking, dat de Buick omsloeg en zijn berijders afwierp. Ongelukken deden zich verder niet voor. De Buick ziet er nu nog onder uit.

De beste cactus van Maart

ORANJESTAD. — De opgave voor Maart voor de amateurfotografen verenigd in de Aruba Camera Club was „Cactus".

Op de vergadering van Vrijdagavond van deze club werden zoals gebruikelijk alle inzendingen weer kritiek bekeken en vervolgens op waarde geschat. Ten slotte kwam als de beste inzending uit de bus die van de heer L. Roberts, wec en drie werden resp. de heren A. van der Rey en H. J. Dudary Sr. De foto's zijn te bezichtigen in Trocadero.

Vloerbedekkingsmaterialen

Hebben wij in een zeer uitgebreide mate voorradig.

Wij kunnen dan ook aan de meest discriminerende eis op dit gebied voldoen. Om U een paar voorbeelden te geven:

Tapijten: Moderne Hollandse tapijten, Fraaie Perzische tapijten.

Linoleum: Deze vloerbedekking munt uit door maximale duurzaamheid en is bacteriëdodend. Bovendien kunnen wij U de bekende Deventer handgeknoppte tapijten leveren. Nieuw, een bezoek aan onze nieuwe toonzalen in de Nassaustraat, zal voor U een verrassing zijn.

N.V. Meubileringsbedrijf MESKER-Aruba
Nassaustraat: tel. 1325 — Oranjestad

2-32-12

GOOD YEAR

*More people, the world over, ride on
Goodyear tires than on any other make!*

dag en vrijdagavond van 8 uur tot 9 uur.
Uitteen dagelike van 8 uur tot 9 uur
uur. Zaterdagmorgens ook.
Zaterdagmiddag tot 8 uur.
San Nicolas. Uitteen alle Dinsdag
Vrijdag.

GEBOREN
SIMONE GEERTRUIDA
MARIA LIVIA
dochter van
W.J.A. Oostendorp
en
W.H.M. Oostendorp-van den Brink
Bernhardstraat 248
San Nicolas — **Aruba N.A.**
3 April 1955

PAGINA TRES

39 MORTO DEN CANDELA DI TEATER

LUIK: — Diadumingu tabatin un candelá terbel den e teater Rio na Luik. 39 Persona a perde nan bida den e candelá. E candelá a cuminsa tras di pantaya, cerca di e unico salda di emergencia di e sala y e candelá a plama asina rapidamente, qu'un cantidad di visitante no a logra mas di salí na tempo. Ademas nan a trapa hopi di nan durante e panico qu tabatin y despues di esel nan a perde nan bida den candelá, promé qu nan por a hanja auxilio.

Mas o menos cincuenta visitante a hanja heridanan mas o menos serio. Nan ta haciendo un investigación oficial riba e motibu di e candelá. Den e caya di e teater tabatin escenan terbel. Miembronan di familia y visitantenan a core bini y mester a para mira, con e teater a para quima, sin qu nan por a haci nada cerca. 39 Morto...

Un istigu a conta ayera di e hereismo di un mucha muhe di 13 anja, Jean Rombout, quen a muri den e viamnan, ora qu el a trata di salba un mucha mas chiquito for di e teater. Jeann a iba res mucha cine. Ora qu di repente e candelá a cuminsa den e edificio, Jeann a core sali cu un di e muchanan. El a bolbe bai padén y el a lastra un mas tras saké pafo. Di tres biahu qu el a bai padén, e no a bolbe mas. Polisnan ta tratando di hanja identidad di e victimanan. Mas parti di e muchanan tabata sinti mas dilanti.

GUERA CIVIL NA JEMEN?
LONDON. — E yu homber di e rey di Jemen, qu a caba di baha for di trono, a declara, qu e situacion na Jemen ta desaroyando den direccion di un guera civil. El a pidi yudansa di Liga Arabe pa restara su tata den su darchinan.

EX-PRESIDENTE DI PARTIDO COMUNISTA SENTENCIA

HONG KONG. — Kao Kang, ex-vice-presidente di gobiernu chine comunista, quen su nomber nan a yega di menciona como sucesor di Mao Tse Toeng, segun Radio Peking a ser condena unanimemente for di partido. Jao Sioe Sjih, comisario politico di e distrito militar chine oriental, a ser condena tambe. Tambe su yamentu nan a recomenda. E comite a acusa tur e dos hombernan aqui, di a asocia cu actividadnan, qu tabata malu pa e partido. Algun tempo Kao Kang tabata hefe di teritorio administrativo di Asia Sureste y e tabata un tpmu riba lista di rango comunista mas altu qu Tsjoen En Lai, e premier y ministro di relacionnan exterior di China comunista.

MacArthur a pidi yudansa di Rusia den segundo guera mundial?

WASHINGTON. — E minister di defensa mericano a haci un principio ayera mainta cu estudio di e documentonan di general MacArthur tocante segundo guera mundial, pa examina, sin nan ta bini na remarca pa publicacion.

Sun prensa e documentonan aqui ta contene calculacion tocante fin di guera contra Japon y consideracionnan tocante animacion di Union Sovietico, pa tuma parti na e guera aqui.

Washington Post ta skirbi qu e general, tempu qu e forsan arma den Lejano Oriente tabata bou di su manda, a pidi yudansa di Union Sovietico na 1945, pa bringa contra Japon. MacArthur a desmenti esaki. Ehercito mericano ta bisa, qu e documentonan aqui ta "confidencial" y pesen nan a nenga di duna prensa autorisacion pa publica nan.

DE PLANTAS VENEZOLANAS EXTRAEN DROGAS MILAGROSAS PARA TRATAR LA LOCURA

El medico norteamericano, residente en rasil, Dr. Joseph Hosen, a anuncio que en Venezuela crecen silvestres las plantas de las que extraen la sargapina y la reserpina, drogas para el tratamiento de la locura.

Dice que para explotar en escala utilizable sus posibilidades curativas, una expedicion científica se esta preparando en Brasil, con el objeto de recoger muestras de las plantas, y tratar de aclimatarlas en centros de experimentacion agricola.

Iba el medico curioso, a llevar la noticia de una curacion lograda con reserpina, en un cado esquizofrenia, con los siguientes: Primer dia: el enfermo se calma. Segundo dia: el enfermo se puede dar de alta.

A su llegada a Brasil —auncio— se ocuparia de la organizacion a tierras limitrofes con Venezuela, donde explica que la planta crece silvestre —rauwolfina serpentina es su nombre botanico. Y las drogas que de ella se extraen se usan en la hipertension tambien.

Daba el medico extraordinario, importancia a la noticia, por cuanto anteriormente se traian cargamentos de la planta de La India, y ahora el va resultando imposible por estar sus reservorios en zonas malayas y birmanas cuyos gobiernos han prohibido la exportacion. El medico tambien opina que en la America Central, en zonas donde la altura sobre el nivel del mar oscila entre los 100 y los 400 metros, tambien podria buscarse.

Segun revistas científicas que cita, Estados Unidos, donde las drogas derivadas de la planta estan en el mercado, habia importado rauwolfina serpentina hasta por la cantidad de sesenta millones de dolares, en los dos años que las nuevas drogas estan en el mercado.

Y cree tambien se puedan extraer otras drogas mas de la planta que califica de productora de drogas milagrosas, y que crece silvestre en este pais.

Exposicion industrial soviética en B. Aires

BUENOS AIRES. abril 3. — En la primera quincena del próximo mes de mayo sera inaugurada en esta ciudad una exposicion industrial de la Union Sovietica.

De acuerdo con las informaciones obtenidas hasta el presente, en esta exposicion, que ocupara una superficie de 3.000 metros cuadrados, seran exhibidos modernos tornos para la industria metalurgica, maquinas de la industria textil, equipos electricos, bombas de compresion, aparatos opticos de cine, radio y television, etc.

En otras secciones de la exposicion se exhibiran muestras de metales laminados y derivados del petroleo. Segun se ha sabido, la iniciativa de organizar esta exposicion obedece al deseo de que los industriales y hombres de negocios argentinos y de otros paises latinoamericanos conozcan la diversidad de la produccion industrial de la URSS como un estimulo para el estrechamiento de las relaciones comerciales.

NINGUN PROPOSICION PA YUDA DEFENDE FORMOSA WELLINGTON.

WELLINGTON. — New Zealand no a ricibi ningun proposicion, segun cual Merca lo desocupa Quemoy y Matsue en cambio pa un garantia di e aliadonan di Merca, qu nan lo yuda defende Formosa contra un pusibel ataque, asina Sidney Holland, e premier di New Zealand a bisa. Den circulacion oficial nan ta di opinion, qu e Senador mericano Alexander Wiley a duna expresion na su opinion personal, ora qu el a papia diadumingu riba un semejante proposicion dilanti di television.

Dos Pueblos Filipinos se Trago la Tierra Durante el Terremoto

MANILA. abril 3. — El terremoto de Filipinas causó hasta ahora 348 victimas y se dice que se tragó la tierra dos pueblos enteros en la región del Lago Lanao.

Nuevas sacudidas se produjeron ayer en la provincia de Lanao, provocando pánico entre la población.

Se estima por otra parte, en cinco millones de dólares el total de los daños causados por la catastrofe. **MANILA.** abril 3. — El Presidente Ramon Magsaysay hizo esta mañana una segunda visita a las regiones del sur de las Filipinas, azotadas por el sismo. El mandatario se encontraba en casa del gobernador de la provincia de Lanao, en Dansalan, cuando se produjo una sexta sacudida de esa intensidad.

El Presidente ordenó que todos los heridos graves sean trasladados por avión a Manila. Antes de salir de la capital, el Presidente habia constituido una Comisión de Estudio de Auxilios y Reconstrucción. Docientos cincuenta mil dólares fueron destinados para la reedificación de escuelas, hospitales, iglesias y carreteras.

UNITED AUTOWORKERS TA PIDI SIMAN DI TRABAU DI 30 ORA

CLEVELAND. — United Auto-workers, den un reunion, a acepta un resolusion, din cual nan ta insisti riba introduccion di un siman di trabou di 30 dia y cursonan di entrenamiento colectivo di fabricacion di auto y liganan di fishi, pa yuda e obreronan, qu ta perde nan chens pa motibu y liganan di fishi, pa yuda e obreronan, qu ta perde nan chens pa motibu di machinan, pa prepara nan pa un otro ramo di trabau. Den e resolusion nan ta declara, qu educacion ta existi, pa nan haci un paso nobo den e lucha historico pa un siman di trabou mas corticu. E liga di fishi a declara, qu nan ta aplaudi autorisacion di produccion, pero e liga lo no sinti mira, con ta bini desempleo pa e motibu aqui.

El Actor mas Popular de España es un Antiguo Electricista

MADRID. A.F.P. — Los referendums organizados por las revistas cinematograficas, la encuesta llevada a cabo por el Instituto Gallup español, el éxito logrado por las películas en las que actúa cual personaje central (aparte su valor intrínseco), evidencian el hecho: el antiguo electricista de los estudios Sevilla de Madrid, Francisco Rabal, es sin ningún género de duda el actor mas popular de España.

En el cine español no se recuerdan casos semejantes de tenacidad y perseverancia. Hace ya tiempo, en efecto, que Francisco Rabal, quien acaba de cumplir 28 años, cesó de ocuparse del buen funcionamiento de los "sunlights" para situarse entre los que eran iluminados por tales aparatos. Rabal fue descubierto por el famoso director Rafael Gil, quien le confió un minúsculo papel en "La prodiga". Pero fue una falsa salida puesto que tuvieron que transcurrir muchos años antes de que aquel joven conquistara la fama. Entre tanto, a decir verdad, había encarnado modestos personajes tanto en la pantalla como en las tablas. Pero la suerte seguía mostrándose esquiva.

La gran posibilidad de conquistar la fama se la brindó Luis Escobar, al confiarle uno de los principales papeles de "La honradez de la cerradura". Dicha cinta fue rodada en 1951 y una vez finalizada el victorioso cambio de rumbo y Francisco Rabal recorrió a toda velocidad el camino que conduce a la popularidad.

Dos años después Francisco seguía

Examen di Arubaanse Muziek-school

ORANJESTAD. — E muchanan cu a pasa nan examen cu bon resultado como disipulo di Arubaanse Muziek ta lo siguiente:
Tavio Edwards Al, Johanna Trimmon Al, Anna Kelly Al, Josepha Kelly Al, Justus Rayman Al, Poppy Rayman Al, Remi Rayman Al, Gregorio Farro Al, Theresita Semeler Al y Agatha Erasmus Al pa piano.
Ismael Dijkhoff Al, Rudolf Trimmon Al, Augustin Figarola Al, Urb. Perez Al, Petrus Franken Al, Casper Tromp Al pa guitarra.
Ellen Wolff Al y Flanegin Al pa violon.

Nos ta felicita tur e discipulonan ariba menciona y nos ta spera cu e resultado lo dunanan mas animo pa sigui.

Continuan los Atentados Terroristas en Chipre

NICOSIA. abril 3. — El lujoso hotel Ledra Palace, de Nicosia, capital de Chipre, fué sacudido anoche por una violenta explosión que se produjo poco después que el gobernador de Chipre salió de este hotel. La explosión causó ciertos daños materiales.

Ademas, cerca de Nicosia se produjo otra explosión, con la cual se elevó a seis el numero de explosiones que se produjeron en diferentes puntos de la isla.

Por otra parte, un portavoz de la Royal Air Force britanica anunció que las fuerzas britanicas han hecho venir, de la zona del Canal de Suez y de Irak, porros policias que seran utilizados en la custodia de las instalaciones militares britanicas de la isla de Chipre.

NICOSIA. abril 3. — Una bomba fué lanzada en el acueducto que sirve a los campamentos militares britanicos de Episcopi, cerca de Limassol, esta mañana.

Por fortuna, no hubo que lamentar victimas, aunque los daños materiales son de consideracion.

Pa aviso y tur correspondencia pa Arubaanse Courant, dirijido na: Awakolator, 2, Oranjestad Tel. 1116 y 1114 Suscripcion Fl. 2.50 pa luna, pago adelantado.

AGENDA Diamars 5 April	DE VEE THEATER: 20.30 „Mi Noche de Boda“
RIJCK: 20.00 „Mi Noche de Boda“	CINELANDIA: 19.30 Valley of Fire
PRINCIPAL: 20.00 „Lievame en tus Brazos“	AUORA: 19.30 „Bomba, and the jungle girl“ en „Ride like man down“
BOTICANAN DI TURNO Oranjestad: BOTICA DEL PUEBLO San Nicolas: BOTICA CENTRAL PATERA: ENFERMERIA, etc. Zuster M. v.d. Mark, tel. 1557, Hondweg 4 Oranjestad	RADIO KELKBOOM 11.30 Opening 11.35 Musica (anuncios) 12.00 Lunchmuziek 12.25 Nieuwabericht 12.40 Musica (anuncios) 1.30 Sluiting 5.30 Opening 5.35 Kinderste 6.03 Musica (anuncios) 6.15 Cumpleshoes felix 6.30 Dinermuziek 7.00 Nieuwabericht 7.15 Musica (anuncios) 7.45 Nieuwabericht 8.00 Musica (anuncios) 8.15 Colgate Palmolive presenta 8.30 Partio al Puesto de Ajer 8.35 Musica (anuncios) 8.50 Met Martin op stap 9.00 Nieuwabericht
VOZ DI ARUBA 6.00 Homenaje 6.05 Dushi Amanecer na Aruba 6.30 Noticia Ingles 6.45 Melodias matutinas 7.00 Feliz Cumpleshoes Programa pa oyentes na Corsow, Ponaire y Isla Aruba 7.30 Melodias romanticas 8.00 Final 12.00 Hablamiento 12.05 Populor Musle 12.15 Noticias 12.30 Peticiones pa oyentes na Corsow, Ponaire y Isla Aruba 13.00 Mundo en Marcha 13.15 Mexico canta 13.45 Programa pa Amanan di Cas 14.00 Final 18.30 Hablamiento 18.35 Noticias 18.45 Peticiones 19.20 Noticia Ingles 20.30 Novela „Un Amor Frente al Destino“ 19.45 Programa Especial 20.00 Mundo en Marcha 20.15 Vozes Musicales 20.45 Programa di Mario S. Atienza N.V. cu quinteto tipico antillano 21.30 Hora Azul 22.00 Musica Latina 22.30 Final	que nada como un trabajador que se impuso todos los sacrificios en pro de la meta ambiciosa. Y aunque su nombre figura en todos los periodicos y carteles, no ha cambiado. Es sincero y modesto, sabe que le queda mucho que aprender, aunque algunos de sus colegas se mostrarían atinados estudiando su estilo. Qué desea usted a los veintiocho años, en plena gloria?, le preguntaron recientemente. „Ser un buen actor, como Laurence Olivier, respondió Francisco Rabal“

el magnifico sendero de la mas completa gloria cinematografica. En el Festival de San Sebastian de 1952 su interpretación de „Hay un camino a la derecha“ fué coronada como la mejor del año. Luego se suceden las películas que convirtieron a Rabal en el actor predilecto de los españoles: „El beso de Judas“, „Murió hace 15 años“, „Todo es posible en Granada“, etc. En resumidas cuentas, Francisco Rabal ha actuado en todas las mejores películas realizadas en España el pasado año. Ademas, en la escena triunfó en la nueva versión de „Edipo“. Por eso, hoy día ningún galan español puede rivalizar con él y los productores de películas le ofrecen verdaderas fortunas para lograr su colaboración. Francisco Rabal ha llegado al firmamento del séptimo arte!

Mas tan lacónica biografía no permite hacerse una idea de la voluntad que movió a Rabal en pos de sus ambiciones. Sin embargo, sería erróneo considerarle como un hombre cegado por la pasión del triunfo. Al contrario, Rabal es un muchacho sencillo, simpático y debe considerarse mas

Majorette Sylvia Ahlstrom, 17 anja, ta cooperando aqui pa un foto di un di e cuater bapornan di transport, qu ta tres back e soldanan di 1e. Marine Division di Merea na San Diego, Calif., for di Korea. E ciudad a revela e demonstracion di hienvenida mas grand den su historia. Hopi fiesta y un parada na Lanc field pa un bonbini oficial tabata entre otro riba e programma.

LECHI MARCA PET

Seucha
RADIO KELKBOOM
pa sorpresanan
Agente:
CONTAL AGENCIES Ltd
Telefoon 1418

CHISTE DI AWE

Un amiga ta contra un otro
„Ayer mi a bai cine mi sol y mi mester a cambia lugar di sinta varios biah“
„Asina, y esey kier meen cu bo a contra cu un fresco“
„Si, por fin“

“AMOR DI UN VIUDA”

Traduci pa Tujuchi

No. 51

Sirbi mi di guia den tanto tiniebla i lo mi defende bo causa... lo mi consagra mi bida pa obtene rehabilitacion... Lo mi haci esai riba tur cos pa cara di Lucita, „Dorothea a bisa diferente bez durante e proceso cu e tabatin un carta cu Gerardo Santagu a skirbi, den cual e por a demonstra ta quende tabata e autor dje crimennan na e fabrica. Quizas cu e muhe lo por duna mi e indicacionnan cu mi por logra hanja aqui, pa di e manera aqui mi por sigui e rastro di Gerardo, quende muy probable por ta na bida andi, hibando rico i feliz bida di un nomber falso, satisfecio como nan a condena un inocente na su lugar, pero entretanto e duda ta impedi mi di casa cu Lucita...“

E desdichada muhe tabata a punto di grita trobe: „Ta mi ta Dorothea Fortal“, pero e mester a warda silencio trobe. Ta quico lo e gana cu esai? E (tabata di opinion cu candelá lo a quitra e carta i lo que ta Gerardo Santagu, ta unda lo nan bai contra uné f corfoe despues di 21 anja? Talvez lo e ta morto i di otro banda tur prueba tabata contra e pover muhe... „De la manera cu ta pover Lucita lo mester paga pa crimen cu su mama a comete!“ e muhe a bisa na voz

alto. „Esai ta masha inhusto i masha cruel!“
„Hamas mundo lo perdona mi si mi casa cu yiu di asesina di mi tata“, Luciano a responde.
„Pero ta quende a revela bo e secreto ai? Sin duda lo ta e millonario Herment i su yiu muhe. Nan a merna bo quiza na revela esai?“
„E ta quiza a amenaza mi“.

„Mi ta queré capaz di haci esai. Ta un homber cu ta dispuesto na sacrific tur cos pa capricho di su yiu. Pero ta paquico b'a trece mi aqui?“
„Pa mi suplica bo di pone na Lucita su conocimiento cu a abri un abismo entre nos dos“.

„Pero acaso bo ta quere cu ami lo bai revela na Lucita quende ta su mama? Bo ta quere cu mi t'esny cu lo bai causa e dobel dolor? Esun di bo separacion i e bochorna di su mama. No conta cu mi pa haci tal cos... Mi n' tin brio pa haci esai“.

i a corre bai cohe e muhe na su man. „Adios, Senyor Labordes. Adios“ i muhe a bisa rancando su man for Labordes i a sigui bai caya.

Luciano a queda solitario, sin ripara tues cuanto lagrimanan tabata corra na su cara. El a cohe e documento fo'i riba mesa i a sigui pa casa di Sr. Herment.

Manera un hende loco Dorothea a baha e trapi sali riba caya i tabata dal contra tur hende cu e tabata topa.

„Mi yiu, mi yiu... Lucita ta mi yiu! Porfin m'a contra cu mi yiu...“

Ora cu Mama Luisa a bolbe su casa trobe, e ora ai si Lucita a regresa. I mirando e mucha inocente aqui e muhe a cohe su yiu ta-bra cu emocion i temura mientras „lagrimanan tabata corra na su cara.“

„Yiu... yiu di mi alma. Yiu di mi curazon. B'a sali e atardi aqui!“

„Si, m'a sali bai na casa di Sr. Laberina. I pa mi mala suerte net durante mi ausencia Labordes tabata 'qui i e portera a bisa mi cu su cara tabata masha tristo. Foi ora cu awe mainta m'a recibi bisfita di Srta. Martina Herment, mi ta sinti mi agobia pa sintimontonan funesto“.

„No tene miedo, mi amor. Awe noch lo mi quedo come i drumi cerca bo i door di comborsacion lo bo lubida tur e ideanan lugubres.“

Luciano a regresa hotel promé cu Sr. Herment i el a ser ricibi pa Srta. Martina.

„Pero ta quico ta pasa bo?“ el a puntra Luciano. „Ta malo bo ta sinti?“

„M'a sufri masha tanto awe i lo

mi sigui sufri tambe“, e hobon a responde cu voz debil.

„Pero pa qui motibo? Por ta algun discusion bo por tabatin cu mi tata?“

„Wel si. Nos tabatin un discusion chiquito. Un conversacion extremadamente desagradable i esai tabata origen di mi sufrimontonan“.

„Mi n' ta comprende bo“.

„Seucha mi i lo mi splica bo tur cos na placa chiquito. A yega e momento decisivo den cual lo nos tin di aclara nos situacionnan respectiva. I pa haci esai ta necesario franqueza. Un franqueza brutal. Necesidad di mchor dicho necesidad di trabao a pone mi hanja mi na bo lado i mi ta gradici bo pa bo generosidad cu mi a logra yega te caminda mi ta awor, quende ta sigura mi porvenir...“

Tabata pa bo benevolencia m'a ricibi e honor cu mi no a merece ni spera...“

„Ai“, Martina a sclama. „Paquico bo n' bai promé cerca mi tata? Paquico bo ta papia cu mi cu e indiferencia glacial cu ta penetra te den manteca di mi wesonan y cu ta yena mi cu terror? B'a bini pa bisa mi cu bo no ta stima mi... cu nunca bo no por stima mi?“

„Bo mester comprende mi bon, Srta. Martina. E mes sintimento ai cu bo tin awor pa mi, ami tambe tabatin pa un otro. Mi tabata stima...“

posible pa aniquila e amor cu tabata inunda mi pecho. Mi no a comete traicion. M'a rechaza fortuna pa sigui honor i lealtad, m'a mantene mi na un distancia fo'i bo, evitando tur ocasionnan di papia cu bo. Mi sabi cu mi a haci bo sufri i mi ta deplora esai tambe, pero awe...“

„Awe b'a bini pa bisa mi cu no tabata existi nias speranza pa mi, b'a tasma? Com mi por haci evita mi di mamora bo? Com mi por tabata sa cu bo tabata stima otro muhe i cu e tabata corresponde na bo? M'a deposita mi alma den bo amor i awor e amor ai ta mi bida. Si m'a haci malo, Luciano, anto perdona mi. Mi no a haci esai cu ningun mal intencion Pero ta quen conoce secretonan di porvenir? Siquiera largi mi spera, largi mi biba sperando... mi ta suplica bo esai na rudia!“

I Martina a cai na pia di Luciano, suplicando, implorando, anhelante manera un desesperada. Mientras e tabata bisa:

„Mi ta mucho hoben ainda pa mi muri... Aindá lo mi quier bial... I lo mi biba si bo por duna mi e speranza cu mas despues lo bo acerca mi i bini cerca mi i bini stima mi tambe un poco... No ta probable, ta berdad... pero ta posible. Quende por bisa cu lo yega e dia cu lo stop di stima e muhe cu awe ta e donjo absoluto di bo curazon?“

„Foi awor mes ya mi no por stima e muhe aya mas“, Luciano a sclama suspirando.

Martina a bula lamta cu un salto, dibujando den su semblante un expresion palido di triunfo.

„Bo no por stimé mas?“

„No“.

„Acaso e maldita rival di mi ai ta indigna di bo amor?“

„Precisamente“.

„Pero ta quico e muhe miserable ai a haci, e muhe cu asina tanto a pone mi sufri, cu a pone mi derrama asina tanto lagrima? E muhe cu a pone mi queda asina tanto anochinan sin por a drumi?“

„Cuidado pa bo no insulté. Lucita ta un senjorita honrada. Tocante su honor ningun hende na mundo lo por bisa nada. Lucita ta asina pura manera angelnan...“

„B'a caba di bisa cu bo no ta stimé i sin embargo bo ta defendé di tal manera?“

„Mi ta sinti e dolor di mester arranca su amor obligatoriamente fo'i mi curazon, pasobra e motibo pa cual mi no por stimé ta, pasobra e ta yiu di asesina di mi tata. Lucita ta yiu di Dorothea Fortal, autor dje crimennan dje fabrica di Martoi“.

„Por ta posible?“ Martina a sclama cu un expresion feroz. „No ta un fabula di bo esai pa duna mi poco speranza cu un dia lo bo por acerca mi?“

„Mira aqui e prueba di mi palabranan, un prueba indiscutible“, Luciano a bisa, munstrando Martina e documento.

„Mi ta vengal“ e hobon a sclama, radiante di alegría, ora cu el a caba di leza e documento. „No, bo n' por stima e muhe ai. Bo mester tin repugnancia di dje. Awor mi por biba, pasobra den mi curazon a renace trobe e speranza cu masha tempo mi ta

bata caricia“.

„Seucha mi bon, Senjorita“, Lucia-ciano a bisa trobe cohiendo e documento. „Mi no a bisa bo anda tur cos. Mi no por repugna Lucita, pasobra Lucita no por ser responsable pa crimennan di su mama; pero honor ta impone mi di lubidé. E herida ta doloroso i masha profundo i lo dura hopi tempo promé cu e herida sana. Esaki ta loque m'a bini pa pidi bo, pa e curacion sea completo. Lo bo no por figura bo cuanto mi ta sufri. Pero lo mi sabi di lucha cu valor contra mi pena i lo mi logra lubida tur cos. Ora cu mi lubida riba tur loque awor ta caba cu mi existencia, ora cu tur mi doloman di amor a pasa, i cu mi curazon ta liber, anto, mi no ta duda cu e respet i gran afeccion, fuera gratitud profundo cu mi ta sinti actualmente pa bo, lo por troca na un sentimiento mas tierna. Pero mi ta spera cu foi awor lo bo larga mi pa mi sol jora mi dolornan. Si acaso bo ta di acuerdo cu tal proposicion anto lo nos por mira mas aleu i bo por bisa esai na bo tata. Bo ta primiti mi?“

„Masha bon. Convenido! Lo mi haci tur loque ta bo bolutad“, Martina a murmurar cu tristezza. „Lo mi spera bo... Lo mi trata por lo menos di por spera“.

E palabranan cu e mucha muhe aqui a caba di pronuncia e emocionan Luciano.

I den su mes e tabata pensa: „E noben mucha aqui lo muri di amor. Pero ami tampoco no por haci lo imposible“.

„Mama, Luisa“, e hobon a sclama

EL CISCO KID

Por José Salinas
y Rod Reed

Tio Daniel mester a puntra dos biahe promer cu e dos complican por a responde.

Pero manera nos a bisa caba cu hacidor di malo semper nan sabi di salva nan garganta na tempo.

Tio Daniel a cuninza sara y rabia el a puntra: „Ta ki clase di secreto esey, Avispa?“. „Ningun secreto, Tio, Avispa no kier a spantabo“ Avispa a hanja niehor di bisa mi promer, considerando cu Tio ta un hende grandi. El a bin bisami cu nan a asaba e diligencia“.

Tio Daniel a cuninza sara y rabia y el a puntra: „Ta a para di su sobrina“.

Pero ora Marco a bisele cu Juana a scapa, el a bolbe bira contento y a grita „Gracias a Dios“.

Mientras Marco a spera cu e tio lo hanja un atake di susto y ora cu el a weita Tio Daniel a bira contento asina el a keda manera marea a dal e un bofia, pasobra e no sabi kico e mester haci awor, pasobra sigur ta cu cas e no por hai pasobra con e ta haci topa su ruman, aunque cu Juana, no sabi cu te a encabeza e bandoleronan pa asalta e diligencia.

Mayan nos lo weita ta kico tin Marco manera galin-ja cu no por hanja su neshi.

WHAT'S NEEDED
HERE?'VASELINE'
HAIR TONIC!

Vaseline Hair Tonic makes your hair look handsome and healthy—and keeps it looking that way! Economical, too... you need only a few drops a day! Try it and see for yourself!

TOTALISATOR-GESTAAGGROEIENDE-
VERDIENT VERTROUWEN

INHOUDING OP INZETTEN IS TE ZWAAR
AMSTERDAM. — Stude in April 1949 de totalisator in werking trad, heeft hij een zeer nuttige uitwerking gehad. Ten eerste heeft hij de paardensport weer een financiële basis gegeven. Hij heeft vervolgens het heel der boekmakers teruggedrongen in de schaduw der onwetelijkheid waar het zich buiten had gewaagd. Het publiek krijgt van hem bescherming en veiligheid. De fokkerij kwam omhoog en tot slot, naast het nog al geringe bedrag aan omzetbelasting, kwam een aanzienlijk bedrag vrij voor sociale doeleinden. Dit alles kon geschieden, omdat de omzet van de toto regelmatig steeg. De „omzet“ wil zeggen: het totaal van de inzetten. Niet in de paardensport ingewijden menen wel eens, dat het bedrag van de „omzet“ verspeeld is. Dit is in het geheel niet waar. Economisch gebeurt er feitelijk niets; het geld verplaatst zich van de een naar de ander en het enige, wat wordt verbruikt, is het papier van de wedkaarten. De employé's zijn nagenoeg altijd werkzaam, losse werklachten, die een bijverdienste zoeken.

PUBLIEK KAN MEER PLEZIER
VAN Z'N GELD HEBBEN

De toto heeft sinds 1949 een gestaag groei gekend. De paardensport won het volledige vertrouwen van 't publiek. Datzelfde publiek had de tota enige tijd meegemaakt gedurende de laatste wereldoorlog, toen de Duitsers hem tijdelijk weer hadden ingeseld. Zonder wie of wat ook schuld te willen aanwrijven, kunnen we toch zeggen, dat de werking van de toto in die tijd — wat de geldswaarde betreft — was die trouwens volledig buiten elke norm — niet geschikt was om het vertrouwen stevig te vestigen.

Met de erfenis van die minder goede faam was de huidige totalisator nog even belast. Het laat zich derhalve horen, dat niet met één sprong alles weer terug was met tevoren was bedorven. Geleidelijk echter steeg het vertrouwen in de paardensport en al heel gauw was 't publiek er van overtuigd, dat de toto zelf volkomen betrouwbaar was. Geen zinnig mens koestert heden ten dage nog enige twijfel.

Stilstand en daling

De totalisator is het middel waardoor de liefhebbers hun eigen, altijd vrij dure sport, bekostigen. Van alle omzettingen wordt twintig procent ingehouden en ongeveer vijf procent daarvan, oftewel ruim twaalf procent, komen direct of indirect aan de paardensport ten goede. De toto krijgt voor onkosten ongeveer vier en een half procent, er is minder dan één procent omzetbelasting en als sluitstuk komt twee en een half procent ten goede aan „nader door onze minister aan te wijzen sociale doeleinden“ zoals dit officieel heet.

Enige jaren lang is deze laatste heffing twee procent geweest, doch toen de omzetbelasting slechts gevegen werd worden over het ingehouden deel, werd zij met een half procent verhoogd. Ieder, die dus speelt, betaalt van elke ingezette gulden twee en een half cent voor sociale doeleinden, die meestal de drie zogenaamde koninklijke fondsen zijn.

Als we nu zien, dat de toto-omzet in 1949 steeg tot acht en een kwart miljoen in 1954, dan blijkt daaruit, dat de paardensport vorig jaar ruim twee ton voor sociale doeleinden opbracht, een som, die geen enkele sport zo gauw ter tafel zal brengen.

Die stijging van de toto-omzet is dus grotendeels te verklaren uit het nieuw gewonnen vertrouwen, dat het publiek in paardensport en toto stelt. Anderzijds zou de omzet bij de verschillende loonronden toch evenredig zijn gestegen. De werkelijke vooruitgang is dus minder groot dan het schijnt.

Het merkwaardige feit bestaat, dat de omzet van 1953 op 1954 slechts ongeveer zes procent steeg, welk bedrag vrijwel gelijk staat met het percentage der laatste loonronden. Wat voornamelijk is, dat is het bedrag dat gemiddeld per rit wordt gespeeld. Dat vertoont geen stijging, in felle ziele men dus een stilstand en een felte lijke daling.

Wat zijn de oorzaken hiervan? Om die na te gaan moet men vooropstellen, dat het aantal bezoekers niet dalende is, integendeel.

Herhaalde inhouding
Wat gebeurt er nu op een course-dag? Wel, bij de eerste course doet het publiek zijn inzetten. Het krijgt weer tachtig procent van de inzet uitbetaald en de zogenaamde cotes, dat zijn de bedragen, die de toto op de „goede“ wedkaarten per gespeelde gulden uitbetaalt, worden nog op een dubbelte naar beneden afgerond. Dat maakt dus gemiddeld 't uitbetaald wedkaarte van een gulden vijf cent uit, en over de totale inzet draait dat rond de anderhalve procent.

Met het uitbetaalde bedrag plus aanvulling speelt het publiek weer in de tweede course. Hetzelfde verloop als na de eerste rit, men tot en met de laatste rit. Meestal zijn er zeven tot maximum tien ritten.

Begin men nu met een bepaald bedrag te spelen en men zou theoretisch doorspelen tot het op is, dan

had men totaal vijfmaal het originele bedrag ingezet — gesteld dat men steeds gemiddeld juist speelt en dus tachtig procent krijgt uitbetaald, waarbij wij voor het gemak van de afronding afzien. Met tien gulden aan het begin kan men dus vijftig gulden „omzet“ bereiken. Diezelfde omzet kan men bereiken door in vijf courses tien gulden te spelen. Men heeft dan ook gemiddeld precies tien gulden verspeeld.

De hoogte van de inhouding — nu twintig procent — is grotendeels beslissend voor de mogelijkheden die het publiek heeft tot spelen. Hoe groter die inhouding is, hoe korter het publiek plezier heeft van zijn geld. Iemand, die zich kan veroorloven tien gulden te verliezen op een gehele course-dag, zal wanneer hij per course tien gulden speelt, na vijf ritten aan zijn „verlies-plafond“ zijn. De rest van de middag kan hij dus toekijken.

Het lijkt ons niet aan twijfel onderhevig, dat de inhouding van twintig procent te zwaar is. Zij betekent een te hoge belasting van het publiek, dat niet komt om te verliezen maar om deel te hebben aan de spanning die rond vrijwel iedere course hangt.

De directie van de Nederlandse Totalisator, die wij raadpleegden, was het hiermee eens. Herhaalde malen heeft zij zelf de bevoegde instanties gewaarschuwd. Steeds is echter een niet te verminderen tegenstand onderhouden en wel bij het Nederlandse Draf- en Renwezen, dat — bewijs hoe weinig men zich in het probleem heeft verdiept — slechts naar voortdurende verhoging der prijzen voor de courses streeft zonder zich er zorgen over te maken dat men de kip met de gouden eieren wel eens kon slachten.

Het bewijs dat de inhouding van twintig procent juist de scheiding maakt tussen „oud“ en „nieuw“ publiek wordt geleverd door het feit dat het aantal bezoekers niet meer stijgt of daalt. Met een lagere inhouding zou dat aantal bezoekers ongetwijfeld weer stijgen.

Wiskundige zekerheid

Zou men de inhouding verlagen, dan stijgt van de andere kant ongetwijfeld de totale inzet. De grenzen zijn duidelijk: bij algehele inhouding (100 procent) zou er geen spel zijn; werd niets ingehouden, dan zou het spel praktisch onbeperkt oplopen. De wiskundige zou deze grenzen de asymptoten noemen van de parabool die het spelverloop voorstelt bij wijziging der inhouding.

Het resultaat zal bij vermindering voor alle factoren vrijwel hetzelfde zijn. Om een voorbeeld te geven, theoretisch zal bij 20 pct inhouding f 500 worden gespeeld, bij 16 pct echter f 625. Twee en een half procent voor sociale doeleinden over f. 500 is hetzelfde als twee procent over f 625.

Als alle betrokkenen iets van hun percentage laten vallen, zal een gezonder resultaat worden bereikt dan nu met de moordende te noemen heffing. Er zijn natuurlijk vaste kosten die weinig „vering“ vertonen, maar als geheel is toch een weg te vinden. Het is zelfs zeer waarschijnlijk, dat het resultaat voor de betrokkenen niet alleen gelijk blijft, maar zelfs beter wordt. Er zijn immers nog meer factoren in het spel die de kromming van de hieboven genoemde „parabool“ beïnvloeden, als zij hem al parabool laten. Die factoren te benaderen en de juiste formule te vinden, is het werk van wiskundigen.

Dat een wiskundige conclusie juist is heeft een voorbeeld in Frankrijk bewezen, waar men de inhouding wilde verhoogen, een kleinigheid maar. Het mathematisch instituut had berekend dat de omzet zou dalen en het „critische“ punt aangewezen tot hetwelk men zonder schade voor de belangstelling kon gaan. Toen men de inhouding inderdaad groter maakte, zakte de belangstelling.

Zak is dus, dat wiskundigen de juiste formule vinden en dat men daarna over de inhouding door de totalisator een beslissing neemt in het belang van het publiek en uiteindelijk van de gehele paardensport.

INDIANEN BLEVEN BUITEN DE
STROOM DER ONTWIKKELING
Houding van Amerikaanse regering
is veranderd

De Indianen, zoals Karl May hem ons heeft voorgesteld, is onvindbaar. Hij heeft trouwens nooit bestaan. Maar u weet, Karl May is nooit in Amerika geweest — hij schreef zijn boeken in de gevangenis toen hij een straf uitzat. De namen van plaatsen, rivieren, bergen herinneren de bezoeker van de V.S. voortdurend aan het bestaan van de Indianen, of ten minste: aan hun gewezen bestaan. Er zijn Indianen — in de restanten van het gebied dat hun eens werd toegewezen: de reservaten, betrekkelijk kleine en meestal onvruchtbare terreinen. Blanken mogen er geen land bezitten. Het land behoort aan de stam die het meestal collectief beheert.

Geen twijfel mogelijk: de Indianen zijn arm, achterlijk, geïsoleerd. Ze vormen er een... kwestie. „Het is geen rassen-kwestie“, zeggen de Indiane leiders me gekwetst; „er is geen probleem, alleen maar een Indiaanse situatie“.

Maar wat is dan die situatie? De burgemeester van Milwaukee, die me vertelt over de strijd tegen het altijd dreigende gevaar van de slopvorming, wijst me op de hoek van een der straten een paar donkere mannen aan die bewegingsloos tegen de muur geleund, een armelijke zonnestaal opvangen. „Dat zijn Indianen, die van de reservaten naar onze stad zijn gekomen. Ze hebben het technische niveau van het stenen tijdperk. U kunt zich ons probleem voorstellen“.

Het heeft weinig zin achteraf te polemiseren over het onrecht dat de Indianen door de blanken werden aangedaan. Het land dat onder heerschappij der Indianen in tien eeuwen geen enkele stap voorwaarts had gedaan, ontwikkelde in veertig jaar een enorm rijkdom. Economisch is het avontuur der blanke trekkers meer dan gerechtvaardigd. Menselijk daardoor natuurlijk nog niet. Maar de drijfkracht van de economische factoren was zo groot, en de betrekkelijk jonge federale staat was zo zwak dat dit verloop onvermijdelijk was.

Merkwaardig is echter dat de Indianen buiten de stroom bleven. In dit land beroemd door zijn snelle, nooit rustende ontwikkeling, werd een groepje van 300.000 mensen als een soort fossiel op hun primitieve niveau geconserveerd.

Een handelaar die regelmatig met de Navajo-Indianen in contact komt, heeft onlangs in een brochure een beschrijving van ze gegeven. „Ze zijn rustig, trouwhartig, moedig; ze prefereren jacht boven landbouw en boven iedere regelmatig zware arbeid; ze zijn niet bestand tegen de verleiding van de drank en drinken onbeheerst; ze dobbelen graag“. Is het niet of men Tacitus' beschrijving van de Germanen leest? Nu nog wordt in enkele uithoeken van de reservaten gejaagd

met pijl en boog en volgens de techniek die aan de Pygmeënen herinnert.

Het is niet juist te zeggen dat de Indianen uitgeroeid en uitgestorven zijn. Het getal is gehandhaafd en gedurende de laatste jaren zelfs vooruitgegaan; maar als de Indianen nu nog hetzelfde aantal stamleden bezitten, danken ze dat alleen aan de snelle groei die ze de laatste dertig jaren hebben doorgemaakt. Daarvoor hebben ze aan de rand van de vernietiging gestaan. De „verplaatsing“ naar Oklahoma bijvoorbeeld was een tragedie zonder weerga. In de eerste helft van de negentiende eeuw werden de stammen op weg gezonden „onder toezicht van het blanke leger, dat echter volkomen faalde in de verzorging. Door sneeuw en ijskoude moesten de Indianen — mannen, vrouwen en kinderen — hun weg vinden. Dit was de beruchte „trek der tranen“.

Maar ondanks de vooruitgang in aantal in de laatste decennia is hun betekenis gedeemd; ze zijn op laag niveau verward. Technisch gesproken is de enige maatregel die ten gunste van hen werd genomen, hun noodlot te worden. De regering wees hun een reservaat toe, waar ze ongestoord hun eigen leven leiden. Blanken konden er, zoals reeds werd gezegd, geen eigendom verwerven. Die reservaten waren te armelijk om hun inwoners een behoorlijk bestaan te verzekeren, maar ze isoleerden hen afdoende van de blanke samenleving. Een begin van vooruitgang werd pas gemaakt toen onlangs door de federale regering de hekken van het reservaat wijder open werden gezet.

Psychologisch moet de politiek van isolering misschien verklaard worden uit het kwade, onzekere geweten van de blanke. Hij had land ontengd; hij had tijd nodig om zijn eigendomsrechten te laten verankeren, te laten vesten. Gedurende die tijd moest de Indian uit zijn herinnering en uit zijn gezicht worden verwijderd.

Een gevolg hiervan is dat de Indianen een andere positie inneemt dan de Neger. De Indianen is nooit slaaf geweest, de eerste immigranten hebben tever-

geefs getracht hem voor huishoudelijk werk te temmen.

Sinds enige tijd is de houding van de regering tegenover de Indiane gemeenschap veranderd. Men is er niet meer tevreden mee, hen in hun reservaten tegen blanke inmenging te beschermen; men is begonnen hen te moderniseren. De regering heeft geld gestoken in de reservaten om ze tot ontwikkeling te brengen.

Hier en daar, tussen de lemen hutten met het rookgat dat als schoorsteen dient, staan nu wat modernere huizen, vierkant, geplasterd, en met een schoorsteen. Armelijk vaak nog, en vervouloos; toch zijn ze al een enorme vooruitgang bij de lemen hut. Landboudeskundigen hebben voorlichting gegeven en de opbrengst van het land is gestegen. We zagen zelfs al Indianen met de nieuwste auto, model 1955. Maar dat zijn nog altijd uitzonderingen. Het inkomen van een Indiane familie wordt nu eens op 450, dan weer op 700 dollar per jaar geschat. De grote massa leeft op minder dan een kwart van het normale Amerikaanse arbeidersinkomen, werd me verteld.

De grote massa heeft een te grote achterstand. De tweede aanval is daarom gericht op het onderwijs. Tot voor kort was de missie de enige die scholen in de reservaten oprichtte; nu is een sehaad die de privé-organisaties nooit konden evenaren. Tot voor kort was er een grote tegenstand tegen het onderwijs, vooral bij de Navajo's, de meest militante stam, die lang nog wrokte tegen de blanke gemeenschap. Maar de oorlog heeft hierin een radicale verandering gebracht. Honderden jonge Navajo's zijn in het leger gekomen. Ze hebben lezen en schrijven geleerd; ze zijn naar vreemde landen gezonden en nu nieuwe indrukken teruggekeerd. Ze hebben het Navajo-dorp gerevolutioneerd.

Misschien heeft in dit geval ook nog meegewerkt dat bij de Navajo's het matriarchaat heerst: de familie van de vrouw heeft meer invloed op de kinderen dan de man en zijn familie — een situatie die door de meer energieke types niet meer gemakkelijk wordt geslikt.

De verschillende stammen hebben nog altijd een zekere zelfstandigheid behouden; alle tezamen vallen onder het ministerie van Binnenlandse Zaken, waar voor hen een aparte afdeling — de Indian Agency — bestaat.

De meeste stammen hebben een eigen raad, bij algemeen kiesrecht gekozen. We bezochten de zetel van de Navajo-raad te Windowrock (Vensterrots) — een klein administratief centrum dat zijn naam ontleent aan een merkwaardig doorboorde rots die op suggestieve wijze de nederzetting overheerst.

De raad komt vier maal per jaar bijeen; het bestuur, een soort executieve, van negen leden vergadert iedere maand. De vice-president, een Indian niet een hockig gezicht, geeft ons insineringen, niet zonder moeite want zijn Engels is zeer chekrecht. (Dat is overigens niet overal zo; de chef der Pueblo's is academisch gevormd)

Dan loka de secretaris van de raad, een jonge man met een bewegelijk gezicht, ons ongeduldig mee naar zijn eigen kantoor. „Daar zitten de hooftoms“, zegt hij minachtend: „Hier wordt het werk gedaan.“ Hij spreekt vloeiend Engels; hij heeft het geleerd op de lagere school in de nabijheid van zijn dorp en op de avondschool, die hij na zijn werk bezoekt. „Ik kon geen beurs krijgen“, voegt hij er ironisch aan toe, „want mijn gezondheid was zo zwak dat ik een te groot risico was voor de raad die over de beursen beschikt.“ Dit neemt niet weg dat zijn talent hem een van de topplaatsen in de Navajo-administratie bezorgde. „De raad“, zo vertelt hij ons, „is op het ogenblik niet ontvrede. De regering heeft nu geleerd om te raadgeven. We zijn 'n centrum van beslissingen maar vooral van adviezen voor de Navajo's. Moet er een put worden gegraven, gelden worden geïnvesteerd, worden onderhandeld met ondernemingen, hij komt bij ons en wij besluiten.“

Droom van Amerikaans meisje ging in
vervulling

Sara Sue Stringer, het blonde 11-jarige meisje met de sprede blauwe ogen, dat prijswinnares werd van een programma van een Amerikaanse televisie-maatschappij en daarmee een reis naar Europa en wat voor haar meer telde naar de mode-koning Christian Dior won, is dezer dagen — terug uit Parijs — een dag de gast van de KLM geweest in Amsterdam.

Op het Leidseplein stroomde het publiek samen, toen zij in een open eleeche, gespannen met twee paarden, als een kleine fee een triomftocht door de hoofdstad langs diverse modehuizen maakte. Sara droomde er immers van eens model-ontwerper of mannequin te worden. Met de beschrijving van die wensdroom won haar

moeder voor haar de eerste prijs. De vorige week kwam ze op doorreis naar Parijs op Schiphol aan en stond daar in het middelpunt der journalistieke belangstelling. Na drie droomdagen in Parijs is ze nu op de terugweg naar Amerika, echter niet nadat ze ook nog een volle dag in Amsterdam is geweest en van die gelegenheid gebruik heeft gemaakt om ook Volendam — met de exclusieve mode — te bezichtigen.

Straks zal de kleine Sara in Amerika voor de tweede maal op tien duizenden televisieschermen verschijnen en de toeschouwers vertellen hoe haar wensdroom voor een deel werkelijkheid werd.

Hij ondersteunt het onderwijsprogramma; hij vindt alleen dat het te laat komt. „Twee waren een natie toen we in 1868 werden onderworpen. Daarom kregen we een verdrag. De federale regering heeft dat verdrag niet loraal uitgevoerd. Ze begint thans die schade in te halen.“ Het wordt allemaal met de nodige trots geformuleerd. „De Navajo is trots; hij is een individualist. Dit is de reden waarom het communisme bij ons niet de minste vorderingen heeft gemaakt, hoewel onze situatie aanknopingspunten bood.“

De stam heeft zijn eigen rechtspraak, behalve voor zware misdrijven, die door de federale rechter worden berecht. De Navajo's zijn Amerikaans burger en ze zijn daar zeer trots op. Maar ze voelen niets voor de start waarin ze wonen; en ze interesseren zich heel weinig voor het burgerschap van de staat. „Die staten willen belasting van ons heffen; je kunt geen belasting betalen als je maar 700 dollar per jaar verdient. Die staten kunnen ook niet voor ons doen wat de zoveel rijkere federale regering doet. En we hebben nog zo'n achterstand in te halen“, zei de secretaris. Hier ligt het materiaal voor een conflict dat op den duur tussen de overheden van de reservaten en de overheden van de staten moet uitbreken.

De landbouw van de Indianen is nog altijd armelijk. Hun veeleert brengt weinig op. In vele streken wordt hun inkomen bovendien nog omhoog gedrukt doordat de Indianen er te veel paarden op na houden; magere beesten die niets opleveren. Maar nog altijd hangt in die dorpen het prestige van de man af van het aantal paarden dat hij bezit — een traditie die verstoerd is uit de tijd toen ze nog nomaden waren.

Sinds kort is een zekere verandering ingetreden. Enkele reservaten zijn hooij. Met geld van de regering is nu een coöperatieve houtzagerij opgericht — een arbeidsvorm die goed bij de communale levensvorm van de stam aansluit. Een groep Navajo's maakte daarmee 'n miljoen dollar per

jaar. In andere gebieden zijn steenkool, zilver en ook uranium ontdekt. Onmiddellijk heeft de regering ingegrepen: de contracten tussen de stamhoofden en de mijnmaatschappijen zijn opgeannakt door juristen van de federale regering. Zo kon er voor worden gezorgd dat een voldoende deel van de baten in de stamkas vloet en in de eerste plaats dat de Indianen er in te werk gesteld worden.

Toch brengen de reservaten niet voldoende op om de gehele bevolking een enigermate behoorlijk levenspeil te verschaffen. Een expert schatte, dat van de 75.000 Navajo's die nu nog in de reservaten leven, ten hoogste 40.000 daar een draaglijk bestaan — naar Navajo-opvattingen, wel te verstaan — kunnen vinden.

GARNALENFABRIEK
IN SURINAME

PARAMARIBO: De minister van economische zaken van Suriname is door de regering gemachtigd te onderhandelen over plannen van Amerikaanse zijde om in Suriname een garnalenfabriek in het leven te roepen.

Indien de onderhandelingen slaagen, zal f 200.000 geïnvesteerd worden om een product onder de naam „Surinam Shrimp“ op de markt te brengen. De garnalen zullen in Suriname gepeld worden en hevoren worden uitgevoerd. Ongeveer 200 vissers en 300 vrouwen zouden bij deze industrie werk kunnen krijgen.

De Surinaamse garnaal heeft weliswaar maar een derde van de grootte der Amerikaanse, doch heeft volgens Amerikaanse smaak een betere smaak.

ENORME REGENS

PARAMARIBO: De onophoudelijke regens van de laatste tijd hebben te Wageningen een spaak in het wiel gestoken. Men had er na de grote oost een varietéit gezaaid, die in Maart geoogst moest worden. De regens hebben gemaakt, dat de oogst ver beneden de raming is gebleven.

Dit jaar denkt Wageningen met 5.000 ton corgorijst aan de markt te komen na de grote oogst.

CIJFERS EN STANDEN IN NEDERLAND

AFDELING A:

Longa—Leeuwarden 2-2				
Veendam—NAC 1-1				
Go Ahead—MVV 1-3				
Club	Gesp.	Pnt.	V.	T.
Holland sp.	13	22	40	17
NAC	14	22	32	15
MVV	15	18	37	21
Amsterdam	14	16	30	20
Longa	13	15	31	26
Excelsior	14	15	22	20
Emma	10	12	11	13
Roda Sport	12	10	18	23
Leeuwarden	13	10	21	29
Go Ahead	12	9	12	16
Zw. Boys	13	9	18	29
DOS	13	9	19	39
Veenendaal	13	9	20	40
Stormvogels	13	6	20	31

AFDELING B:

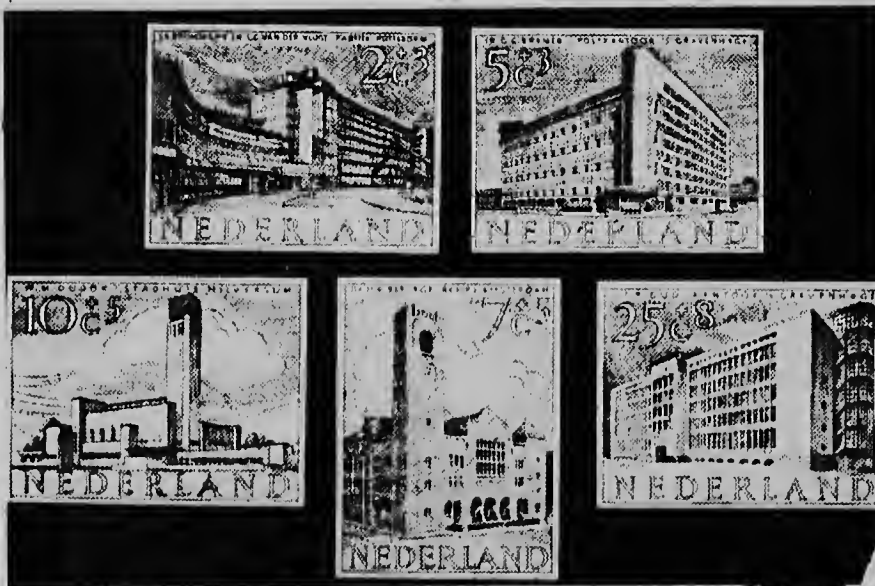
Rijtersbleek—Heracles 1-1				
Wageningen—Elinkwijk 3-0				
Club	Gesp.	Pnt.	V.	T.
Willam II	12	19	39	17
Sparta	14	16	34	25
EDO	13	15	15	19
Fortuna 54	11	14	16	10
DWS	12	14	16	13
ADO	13	14	18	20
Sittardia	11	12	22	17
Heerenveen	10	11	30	23
Wageningen	12	10	14	17
Elinkwijk	12	10	23	25
SVV	12	10	25	30
Heracles	11	8	25	30
Brabantia	13	8	17	31
Rijtersbleek	12	7	17	34

AFDELING C:

NOAD—NEC 0-0				
EBOH—Limburgia 1-1				
Club	Gesp.	Pnt.	V.	T.
PSV	13	22	40	20
Rapid	13	19	35	16
Limburgia	13	18	26	15
GVAV	12	16	32	24
NOAD	14	15	20	17
Alkmaar	12	12	20	20
EBOH	13	12	22	29
Ensch. Boys	13	12	20	27
Haarlem	12	11	20	18
Blaauw Wit	11	10	13	13
Feyenoord	12	10	22	26
NEC	13	7	20	17
Vitesse	12	6	13	29
Hermes DVS	13	6	17	34

AFDELING D:

Be Quick—Volewijckers 3-0				
Club	Gesp.	Pnt.	V.	T.
Ajax	14	19	29	11
VVV	11	18	23	6
Enschede	14	18	29	20
Eindhoven	10	14	19	7
HVC	12	13	15	11
RBC	14	13	23	29
DFC	11	12	17	13
Volewijckers	13	12	17	24
Be Quick	11	11	15	17
Graafschap	13	10	18	26
VSV	11	8	13	19
Be Quick	12	7	12	26
Xerxes	12	7	6	15
AGOVV	10	6	12	24

De jaarlijkse serie Zomerzegels, met teeslag, waarvan de extra-opbrengst ten goede komt aan culturele en sociale doeleinden, staat dit jaar in het teken van de gebouwen. De zegels zullen van 25 April tot en met 24 Juni 1955 verkrijgbaar zijn en zullen tot en met 31 December 1956 hun geldigheid voor de frankering behouden. De zegels van 2 en 25 cent zijn ontworpen door F. Lammer, te Haarlem; die van 5, 7 en 10 cent door A. Frederiks te Utrecht. De waarden, voorstellingen en kleuren zijn de volgende (V.L.n.r.): 2 en 3 cent fabrieksgebouw te Rotterdam, grijs, 5 en 3 cent postkantoor te Den Haag, licht groen, 10 en 5 cent Hilversum stadhuis,